

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Recténe libertatem definierint, qui eam esse dixerunt, Viuere vt
velis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Aut scripta lex, aut multitudo ciuium

Vetat suapte viuere ex arbitrio.

Eã ob rē, cum superioribus libris exposuerimus, quãnam sit à peccato & à diabolo libertas: cõsequentibus demonstrãdum erit, nõ sic eam accipiendã, vt Legum resoluat vincula, sed planè cum obediendi necessitate cõsistat. Idq̃ primũ de diuinis Legibus docebimus: tũ ordine ad eas quę vulgo humanę dicũtur, veniemus.

CAPVT I.

Rectène libertatem definerint, qui eam esse dixerunt, Viuere vt velis.

DICTVM est ab eruditissimis viris (ait in Paradoxo Marcus Tullius) Nisi sapiẽtem, liberum esse neminem. Quid est enim libertas, nisi potestas viuendi vt velis? Sic ille quidem eo loco. Sed quoniam quisquis beatus est, hũc liberum esse necesse est: si rectè beatum dixeris, qui secundũ suam viuat voluntatem: eo quoque modo, liberum posse definiri, confitebor. Attende igitur, vtrũ acquiescendũ sit eis, qui dicunt eum beatum esse, qui secundũ suam viuat voluntatem. Quid si enim nequiter velit viuere? nonne tanto miserior esse conuincitur, quanto faciliũs mala eius voluntas impletur? Meritò hanc sententiam, etiam ipsi qui sine Dei cultu philosophati sunt, respuerũt. In quibus ipse quoque est vir eloquentissimus Cicero, qui sic ait: Ecce autem alij non Philosophi quidem, sed promptitamen ad disputandum, omnes aiunt esse beatos, qui viuant vt ipsi velint. Falsum id quidem. Velle enim quod non deceat, id ipsum miserimum; nec tam miserum est non adipisci quod velis, quã adipisci velle quod nõ oporteat. Quod si (vt ille confessus est) possit nõ esse beatus, qui viuat vt velit, si multa malè & nequiter velit: profecto & infelicissimæ potest seruitutis vinculis teneri is qui viuat pro suo quidẽ arbitratu, sed libidinẽ incitantem, non

tem, non ducem rationem viuendo sequatur. quod ille volebat populus; eoque non effræni solùm auiditate, verumetiam indomabili cupiditate rapièbatur, cui improperatur per Prophetam: A sæculo cõfregisti iugum meum: dirupisti vincula mea; & dixisti, non seruiam. In omni enim colle sublimi, & sub omni ligno frondoso, tu prosternebaris meretrix. Vtilissimam isti iucundissimamque sub vnus Dei Legibus subiectionem, vt seruilem miseramque conditionem, refugiebant: solamque hanc censebant libertatem, si vitiis dominantibus seruirent, ac tanquam vltro prostituti, mortiferis eorum vinculis alligarentur. Certè vtcunque animo corrupto grata, vtcunque aliis splendida libertas videatur: vera tamen & funesta seruitus est, libidini potius parere quàm virtuti. quod illi nõ ignorasse videtur, qui stultos omnes, seruos esse dixerunt. Non enim ita dicunt eos esse seruos, ait Cicero, vt mancipia quæ sunt dominorum facta nexu, aut aliquo iure ciuili: sed si seruitus sit, sicut est, obedientia fracti animi vel abiecti, & arbitrio carentis suo: quis neget omnes leues, omnes cupidos, omnes denique improbos esse seruos? An ille mihi liber videtur, cui mulier imperat? cui leges imponit præscribit? iuber? verat quod videtur? qui nihil imperanti negare potest, nec recusare audet? Si poscit, dandum est; si vocat, veniendum est, si eijcit, abeundum; si minatur, extimescendum. Ego verò istum non modò seruum, sed nequissimum seruum, etiam si in amplissima familia natus sit, appellandum puto. Sic ille. Non igitur quisquis viuit vt vult, sed qui ita affectus est, nihil vt malè velit, is liber & beatus existimandus est. Quod diuus Ambrosius scriptum reliquit his verbis, in libro posteriore de Iacob & vita beata: Qui omnia prudenter agit, & ita viuit vt vult, is solus est liber. Non enim conditio fortuita seruum facit, sed probrosa insipientia. Ideoque & Iureconsulti ita finierunt libertatem, vt

libans 2.

Cap. 3.

200, m. 1

tem, vt eam esse dicerent naturalem facultatem eius quod cuique facere libet, nisi quod vi & iure prohibetur. Quidam autem in eo statuere libertatem, si quisquam secundum mentem, hoc est, superiorem sui viuat partem. Quod ne tum quidem satis considerate dictum videri deberet, si esset mens incorrupta & recta. Non enim secundum seipsam mens etiam recta viuere debet: sed secundum Deum, qui mente longe superior est. Cum autem quaeritur, secundum quid homo viuere debeat, non solum ea vita intelligenda est, quam ratione corporis cum bestiis habet communem: sed ipsa imprimis vita ex qua homo proprie est, quae mentis iudicio & consiliis agitur. Quam ob rem cum dicitur, viuere hominem debere secundum mentem, non aliud dici videbitur, quam viuere eum secundum seipsum oportere. Tolerabilius autem diceretur homini secundum rationem esse viuendum, quia neque ratio est proprie, nisi recta est, cum possit mens esse non recta: & in tantum ipsa recta ratio est, in quantum diuinae Legi conformis exstiterit. Ita fit, vt viuere secundum rationem, nihil aliud sit, quam secundum Dei voluntatem & Legem viuere.

CAPVT II.

Vera libertatis cognitionem non esse à Philosophis repetendam.

SED quid ego ea quae de libertate Philosophi scripsere, commemoro? Etsi enim hoc preclare statuerunt, solos sapientes esse liberos: non tamen idonei fuerunt, qui veram nobis libertatem demonstrarent: propterea quod, qui verè sapientes essent, ignorarent. Quemadmodum non absurdè, inquit Augustinus, definita virtus est ab his, qui dixerunt: Virtus est animi habitus, naturae modo, atque rationi consentaneus. Verum dixerunt; sed quid sit consentaneum liberandae ac beatifi-

*Lib. 4. contra
Iul. cap. 3.*